

Universitätsbibliothek Wuppertal

C. Valerii Flacci Setini Balbi Argonauticon Libri IIX

Valerius Flaccus Setinus Balbus, Gaius

Lipsiæ, Anno M.DC.XXX

Ad librum VI.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1194)

AD LIBRUM VI.

VERS. 2. & acri corde tumet.) Virg. VI. *Æn.*
tumida ex irâ tum corda residunt. Arno-
 bius lib. I. *nullus tumor indignationis in Diis est.*
 Ovidius: *Ora tument irâ.* Sic Græcis αἰδαίνεσθαι
 turgere & irasci significat. Ita mare, quod
 noster *iratum*, alii *tumidum* appellant. Ovi-
 dius XIV. *Metamorph.*

Ærâq; & tumidum subitis concursibus æquor
Astræi turbant, & eunt in prælia fratres.

Seneca in Agamemnone:

Agitata ventis unda venturis tumet.

Tibullus ad Messalam:

Adversis hiberna licet tumeant freta ventis.

Ovidius iterum, lib. I. *Trist. eleg. II:*

Quocunq; aspicio, nihil est nisi pontus & æther,
Fluctibus hic tumidus, nubibus ille minax.

v. 4. si) pro an, more Græco.

v. 5. *Græcè ἀπὸ τοῦ ἀβυρῆος*) perdere,
 extinguere, submergere, per *μερίσσειν*, quâ fi-
 gurâ τὴν *καλῆσθαι μάλθρα καὶ εὐερίσσειν*. Plinius in
 epist. *Domos incendium absunit.* Sic Horatius
 τὸ *lambere* usurpat lib. I. *Satir. 5:*

Nam vaga per veterē dilapso flamma culinam

Vulcano, summū properabat lambere tectum.

Et Lucretius τὸ *degustare*. *Ignis celeri flammâ*
degustat tigna trabesq;.

v. 7. *concutiens*) gestus iratorum.

v. 10. *rate sacrâ.*) *Palladiâ*, ut alibi appel-
 latur.

v. 15. *legatos placet ire duces.*) ἰδανόμος , pro,
placet ut legati eant.

v. 16. *Mandataq; Perses edocet affari Minyas.*)
fortè *mandataq; Perses Edocet effari Mynius.*

v. 20. *tanti exordia belli.*) initia. Virgilius :
primæ exordia pugnae. Cicero : *exordium mali.*
Sic *introitum* pro initio idem Cicero in cã
pro Cœlio : *Ac mihi quidem videtur, iudices*
hic introitus defensionis adolescentiæ M. Cœlii
maximè convenire, ut ad ea, quæ accusatores de-
formandi hujus causâ, detrahendæ spoliandæq;
dignitatis gratiâ dixerunt, respondeam.

v. 24. *non illos ideo.*) *Vulnus est in his duo-*
bus versibus, cui non sum solidando. Ex
ingenio autem interpolare sine prælucen-
tibus vetustis libris, opus fuerit plenum
periculosæ alex.

v. 33. *furores*) sc. bellicos. Sic *furorem bel-*
lorum in Lucano legimus, & *bellandi furorem*
in Silio. Noster inferius v. 116:

Dic age, tuq; feri reminiscere Musa furoris.

v. 35. *per bella*) in bello.

v. 39. *pingvi ubere*) ubertate, fœcundita-
te. Virgil. I. *Æneid.* *Terra potens armis atq;ve*
ubere glebæ. Idem II. *Georg.* & *fertilis ube-*
re campus. Sic Homerus *Ἰταγ ἀρούρης* dixit
ἀντὶ τῆς μακρῆς γῆς. Vult autem Poëta Scythiam
tam populosam esse, ut si bello ardeat
vel perpetuo, tamen virorum ei nunquam
desit.

v. 46. *arserit*) ardentem cupierit. Virgilius II. *Æneid.*

Tum verò ardemus scitari, & querere causas.
Idem lib. I.

Levitiaq; metuq; avidi conjungere dextras
Ardebant, i. e. impensissimè cupiebant.

v. 83. *catejas*) hastas. Alexander lib. VI. cap. XXII.

v. 99. *aclide*) *Aclides* tela sunt, sic dicta quafi *ἀκίδες*, à cuspide, vel quafi *ἀγκυλίδες*, ut Turnebo placet, cum & *ἀγκύλαι* Græcis jacula sint, lib. XXX. cap. XXI. De his præter Virgilium lib. VII. *Æneid.* v. 730. etiam Silius: *Aclidis usus erat.*

v. 102. *nivem olorum*) perpetuo epitheto. Virgilius II *Georg.* v. 199. *pascentem nivos herboſa in fluminae cicnos.* Idem *purpurei*, eodem sensu. Horatius IV. *Od.* I. *purpureis ales oloribus*, hoc est, *ἀγλαοῖς*, *ἀγλαομόρφοις*. Nam quicquid pulchrum aut splendidum, *purpureum* dicebant, monente Scaligero in *Conjectaneis*. Sic Ovidius, seu potius Pedro Albinovanus ad *Liviam nivem* etiam *purpuream* vocavit:

— *purpureâ sub nive terra latet.*

Ab eâdem mente, ut videtur *Æliano*, *Venerem* quoque *πορφυρεῶν* dixit *Anacreon*. *Anacreon* inquam, Poëtarum flos & honor, totus à *Græciis* factus, altus à *Musis*. Cui illustrando utinam aliquot bonas horas impendat

pendat aliquis Meursius aut Barthius! Nam inferioris subfellii literatores frustra attentarint.

v. 121. *raptor amorum Neurus.*) Neuros statis anni temporibus in lupos verti narrat Mela lib. II. cap. I. Quare Andr. Schottus lib. II. Observ. cap. XXXVII. legendum arbitratur, *raptor agnorum*, quod luporum sit in agnos favire & eos rapere. Sed non vidit imprudens castigato violari legem Pediam. Nam quod *Progne, Cycnus*, aliaque hujus generis corripuntur, eum nihil juvat: siquidem Græca sunt, & à Græcis correpta, quos Latini imitantur. Illud autem Ovidii, quod vulgò adducunt ex VIII. Transform.

Debit illius misereri, & ignoscere nobis,
in MSS sine & haberi jam dudum Micylus & Bersmannus docuere. Igitur si emendatione opus, legendum duxerim, *raptor agrorum*. Seneca: *Arcadii populator agri*. Ovidius XI. I. *Metamorph. Troje populator Atrides*. Ibid. lib. XIII. *Operis nostri populator Achilles*. Agros autem, pro bobus in agris pascentibus, dixit Noster inferiori libro VII. v. 281: & *Æeos jubeas mittere campos*.

v. 131. *ignotis insons Arimasse metallis*) Libro I: *At quibus arborum studiumque insontis aratri*. Vide Elveri Deambul. vern.

v. 136. *viridantem floribus hastas.*) *Legō:
nexas vibrantem floribus hastas.*

v. 138. *turiferos, felicia regna, Sabæos*) *Sabæi
Arabix felicis populi sunt, apud quos so-
lostus gigni tradit Plin. lib. XII. cap. XIV.
Virgilius II. Georg. v. 117: solis est turea vir-
ga Sabæis. Idem I. Georg. v. 57: India mittit
ebur, molles sua tura Sabæi.*

v. 159. *Portitor.*) *Charon. Virg. IV. Georg.
— — non portitor Orci* (*vat.*)

*Portitor has horrendus aquas & flumina ser-
Albinovanus consolatur ad Liviam: Omnes
expectat avarus Portitor. Propertius lib. IV.
eleg. ult.*

*Vota morient superos: ubi portitor ara recepit,
Osserat herbosos lurida porta rogos.*

*Idem Porthmeus. Juvenalis: tetrumq̄ novitius
horret Porthmea. Petronius: Vix navita Porth-
meus sufficiat simulacra virum traducere cym-
bâ, Classe opus est. Vide Scholiasten Juvena-
lis Sat. III.*

v. 183. *virq̄ virum afflavit*) *tetigit, per-
culsit.*

v. 230. *fulmineum enses*) *fulminis instar
irrupentem.*

v. 236. *abies obnixa genu*) *Lucem huic lo-
co Lipsius accendit lib. III. de milit. Rom.
cap. VII. quem non pigeat adire.*

v. 244. *mediam moriens descendit in hastam.*)
*Hypallage: pro, in morientem hasta defi-
gitur.* v. 249.

v. 249. *ultima teli*) extremum teli, finem hastæ.

v. 250. *nequicquam*.) Virgilius II. Æneid. *nequicquam umbone pependit*. Noster mox v. 257. *Nequicquam totis revocantem viribus armos*, hoc est, frustra.

v. 261. *ab arbore rami*) Eruditiss. Alardus cum Maserio, *ab aëre rami*. Eleganter, & cum Virgilio. Sed nec prius illud Valerio indignum. Vide enim, an parum conveniat cum hoc Virgiliano lib. V. Æneid. v. 504: *adversig infigitur arbore mali*. Arbor mali pro ipso malo. Sic *arbor rami* pro ipso ramo. Neque enim *arbor* semper grandem stipitem notat, sed quandoque frutices, & humiles, ut Virgilius loquitur, *genistas*. Possent hujus rei multa congerere, si ad manum essent libri. Nam nunc quidem, cum hæc scribo, præter unum Virgilium fere nihil præstò est librariæ supellectilis.

v. 273. *telo moribundus adactò*.) supra v. 183 *virig virum galeis afflavit adactis*. Inferius v. 307: *contra sic victor adactò ense refert*.

v. 275. *carmine*) *irpòde* seu cantus magicos intelligit. Vide Virgil. Eclog. VIII.

v. 283. *tam fæda senectus*) torpor, langvor, pigrities, pusillanimitas.

v. 308. *durare*) superesse. Respicit autem ad superiora v. 123. seqq.

v. 311. *pietas nati*) pius natus.

v. 322. *subiit.*) aggressus est. Lib. II. v. 560.

v. 324. *alium annum.*) aliam anni faciem,
aliam aëris constitutionem. Virg. Eclog. III:
Nunc frondent silvæ, nunc formosissimus annus.

v. 342. *natosq; rudes.*) *ἀφύροντες*, recens-
natos.

v. 360. *pingvi unguine*) Omnis succus, quo
ungi potest, unguen dicitur.

v. 432. *seras iras.*) Hactenus dissimulatas:
vel gravissimas, ut Sallustius: *serum bellum in
angustis futurum.* Vid. ad lib. II. v. 294.

v. 435. *Tartaream proflantes pectore noctem.*)
Sic: *spirantes naribus ignem.*

v. 446. *Terrificus mirata modis*) legen-
dum est:

———— hanc maxima Circe

Terrificis mirata modis, hanc advena Phryxus.
Mulier terrificis modis, ut vir magnis factis
apud Ciceronem.

v. 456. *Jamdudum*) mox, citò. Virgilius II.
Æneid. jamdudum sumite poenas. Servius. In-
fra v. 604: *Ora sub excelso jamdudum vertice
coni Sæva micant.*

v. 491. *falsæ sorori*) Junoni pro sorore
Chalciope se gerenti.

v. 492. *per vernos colores*) coloribus ver-
nis.

v. 503. *murorum extrema capeffant*) Supra:
freta iussa capeffunt.

v. 533. *inq; Dei latuit terrore Lycæi.*) Deus Ly-
cæi

esi Pan vocatur. Lycæus enim Arcadiae mons, ubi Pan educatus & cultus. Hujus formam assumpsit Otaxes, homo imbellis & prædo, nullâ armorum gloriâ celebris, sed furtis notus. Solebat enim depopulari greges, impune & licentissimè, ob terrorem scilicet, quem incolis incussit deum mentitus. Igitur in pugnâ quoque cornua assumit, & terrorem Panicum inter hostes excitat, victoriam reportaturus stratagemate. At enim Aron fraudem animadvertens, personatum Faunum masculè subit, & se non pavidum opilionem esse ait, sed fortem bellatorem, qui non curet istiusmodi μοιρολόχεια. Νεφε Deum mihi frage, inquit: hoc est, frustra sub personâ Panis aut Fauni latitas, non enim larvam tuam timeo. Deus quoque conjere dextram, hoc est, prodi ad certamen etiam in habitu illo Panico, senties me simulatam divinitatem tuam non metuere. Hæc mihi videtur genuina hujus loci sententia, quæ etiam solertissimo Alardo probabatur, in quodam schedio nuperimè ad me transmissio.

v. 543. *furens.*) *Furens* est furore bellico percita & præliandi cupiditate quasi ardens. Virgilius I. *Æneid*:

*Ducit Amazonidum lutatis agmina peltis
Penthesilæa furens.*

ubi similiter in laudem dicitur.

v. 556. *sublabitur*,) occidit, moritur. Libro V. *fatisq; rapacibus Idmon Labitur.*

v. 693. *Parcæ tenuere*) fata. Virgil. I. Æn. *Sic velvere Parcæ.*

v. 716. *tendit*) prosternit ut lib. IV. v. 320.

AD LIBRUM VII.

VERS. II. *ante tuos vultus*) ante quam te videram.

v. 87. *infando tyranno*) crudeli Hinc Cicero *rem infandam & crudelem* conjungit. Inferius v. 415:

*Ne precor infando similem te virgo parenti
Gesseris.*

v. 90. *alium hic Pelian, alia æq̄vora cerno.*) *ωαγιμαξας*, q. d. Ætes non minus fraude ac dolo interitum meum quærit, atque Pelias: & postquam æq̄vora jussa superavi, objicitur aliud periculum non minus grave & timendum.

110. *ardentes*) prurientes, ardenter iturientes. Confer lib. VI. v. 46.

v. 131. *Quid me autem sic ille movet*) Elegans usus vocis *autem*. Vide mihi Taubmannum ad Plauti Mercatorem act. I. 2. Virg. II. Æn.

*Sed quid ego hæc autem nequicquam ingrata
revolvo?*

v. 158. *fulvo Olympo.*) *fulvo* propter sidera. Tibullus versu superius citato: *lascivo sidera fulva choro.*